

אתה

בגלל שנאת חינם חרבה ירושלים,
בזכות אהבת חינם היא תבנה

למה ירושלים? למה אני?

אסופת לימוד לט' באב

השנה חגגנו חמישים שנה לאיחוד ירושלים, והחודש אנו מציינים את חורבן העיר לפני כאלפיים שנה. ירושלים הייתה ועדיין ליבו של העם היהודי, ולמרות, או אולי בגלל זאת, לא כולנו מרגישים אותו דבר בירושלים וביחס אליה. מה היא ירושלים בשבילנו? למה אנחנו עדיין מציינים את חורבנה? מהו החזון שלנו עבורה?

חודש אב מזמין אותנו להתבונן על הנקודה הפנימית של העם היהודי? על לב הארץ על ירושלים, לבכות על מה שהיה ונהרס, לערוך חשבון נפש מחודש? ולחלום על עתיד אחר, טוב יותר.

תפילה תל-אביבית/ עלי מוהר

אלוהיי - כאן אין לנו כותל, יש רק ים
אבל אתה הרי נמצא בכל מקום
אז בטח כאן גם.
ולכן, כשאני הולך פה לאורך החוף
אני יודע שאתה איתי וזה עושה לי טוב.
וכשאני רואה פתאם תיירת, יפה ושזופה
שרועה על החול בתנוחה חשופה
אני מעיף בה מבט, וקצת משתהה
ואני מקווה שאתה לא רק סולח לי
אלא גם נהנה.
אני אמנם מביט בה למעני
אבל גם קצת למענך
כי אני יודע שאתה בתוכי
כשם שאני בתוכך.
ואולי בכלל נבראתי
כדי שמתוכי תוכל לראות
את העולם שבראת
בעיניים חדשות.

למה ירושלים למה אני/ יהודה עמיחי

למה ירושלים, למה אני
למה לא עיר אחרת למה לא אדם אחר?
פעם עמדתי לפני הכותל המערבי
ופתאום, להקת ציפורים עלתה למעלה קריאות
ובמשק כנפיים, כמו פתקות בקשה
שהשתחררו מבין האבנים הגדולות והכבדות
ועפו אל על"

שאלות למחשבה

1. מה ההבדל בין תפילה תל אביבית לתפילה ירושלמית על פי השירים?
2. איפה אתם מרגישים יותר נח להתפלל? בתל אביב או בכותל?

כל בני ישראל מכוונים ליבם למקום אחד

היה עומד בחו"ל - יכוין את לבו כנגד ארץ ישראל
היה עומד בארץ ישראל - יכוין את לבו כנגד ירושלים
היה עומד בירושלים - יכוין את לבו כנגד בית המקדש
היה עומד בבית המקדש - יכוין את לבו כנגד בית קדשי
הקדשים היה עומד בבית קדשי הקדשים - יכוין את
לבו כנגד בית הכפורת;
היה עומד אחורי בית הכפורת - יראה עצמו כאילו לפני
הכפורת, נמצא עומד במזרח - מחזיר פניו למערב,
במערב - מחזיר פניו למזרח,
בדרום - מחזיר פניו לצפון,
בצפון - מחזיר פניו לדרום.
נמצאו כל ישראל מכוונים את לבם למקום אחד.

(מסכת ברכות ל"ע"א)

ארץ ישראל באמצעו של עולם

ארץ ישראל באמצעו של עולם
כשם שהטבור הזה נתון באמצע האיש כך ארץ ישראל
נתונה באמצע העולם
ארץ ישראל יושבת באמצעיתו של עולם
וירושלים באמצעיתה של ארץ ישראל,
ובית המקדש באמצע ירושלים,
וההיכל באמצע בית המקדש,
והארון באמצע ההיכל
ואבן שתיה לפני הארון
שממנה נשתת העולם.
(מדרש תנחומא קדושים)

שאלות למחשבה

1. מה המשמעות של ירושלים כמרכז העולם?
2. האם זה עדיין כך בימינו?
3. האם עדיין כל בני ישראל מכוונים את ליבם למקום אחד?
4. האם אנחנו רוצים שהמקום הזה יהיה ירושלים?

תוך קטסטרופה היסטורית שהחריב טיטוס מלך רומי את ירושלים, וגלה ישראל מארצו, נולדתי אני באחת מערי הגולה, אבל בכל עת תמיד דומה הייתי עליי כמי שנולד בירושלים. בחלום, בחזון לילה ראיתי את עצמי עומד עם אחי הלויים בבית המקדש כשאני שר עמהם שירי דוד מלך ישראל. בזכותה של ירושלים כתבתי את כל אשר נתן השם בלבי ובעטי.

מתוך נאומו של ש"י עגנון בטקס קבלת פרס נובל לספרות, 1966

